

Trenčín – Lukáš Konik

Trenčiansky hrad – Stanislav Hladký

Vianočný Trenčín – Jana Pagáčová

Viete, že ...

Územie za Trenčianskym hradom sa historicky nazývalo „Chrib“. Toto územie v minulosti nebolo zalesnené zo strategických dôvodov. Zabezpečovalo dobrú viditeľnosť z Trenčianskeho hradu ako aj prehľad hradným pánom o tom, čo sa deje „za ich chrbtom“. Zalesňovanie dnešnej Breziny začalo v 19. storočí vďaka iniciatíve farára Ľudovíta Stárka. Pôvodný cieľ zastavenia erózie svahov a zlepšenie zásobovania vodou bol so vzrastajúcou životnou úrovňou postupne nahradený ideou rekreačného parku, resp. lesoparku. Čerešňový sad nachádzajúci sa v bezprostrednej blízkosti Južného opevnenia Trenčianskeho hradu bol založený v nízkych valmi ohradenom areáli trojuholníkovitého pôdorysu, tzv. Hradisku zo staršej doby bronzovej.

Trenčín dnes – Veronika Kadlecová

LÚSKAČKA – Územie mesta Trenčín je známe svojim osídlením už v 2. storočí nášho letopočtu. Svedčí o tom aj nápis na hradnej skale, ktorý oznamuje, že v roku 179 po Kristovi tu táborilo 855 vojakov II. rímskej légie. Viete, aký je staroveký názov pôvodnej osady?

Riešenie:

Rímsky nápis na trenčianskej skale uvádza najznámejší názov - Laugaricio, nápis z alžírkej archeologickej lokality Zana hovorí o Leugaricio a v Ptolemaiovej mape sa spomína obchodná osada Leukaristos.

Trenčín z vtáčej perspektívy – Michal Jambor

MESTO TRENČÍN

Mesto Trenčín je jedno z najkrajších miest Slovenska s bohatou históriou. Rozprestiera sa na oboch brehoch rieky Váh, geograficky leží na rozhraní Trenčianskej a Iľavskej kotliny. Je krajským mestom, ktoré plní funkciu významného hospodárskeho a kultúrneho centra stredného Považia. V archívoch nájdeme najstarší písomný doklad o Trenčíne pochádzajúci z roku 1111 a 1113, no existencia osídlenia jeho územia je doložená už z čias Rímskej ríše. Dôkazom je rímsky nápis na hradnej skale z roku 179 n. l., ktorý je svedectvom víťaznej bitky Rimanov nad Kvádmi. Mesto pod Trenčianskym hradom sa v roku 1296 stalo strediskom panstva Matúša Čáka, významného uhorského feudála, ktorý ovládol takmer celé územie dnešného Slovenska a obdobie vrcholu jeho slávy bolo zároveň aj najväčším rozkvetom mesta. V roku 1412 bol Trenčín povýšený kráľom Žigmundom na slobodné kráľovské mesto. Počas svojej histórie zažívalo obdobia slávy a rozkvetu, ktoré striedali časy biedy v podobe moru, povodní, požiarov a iných katastrof.

TRENČIANSKY HRAD

Na mieste dnešného hradu stálo v období Veľkej Moravy hradisko ako správne centrum priľahlého regiónu. Prvou stavbou na návrší bola veľkomoravská štvorapsidová rotunda postavená v 9. storočí. Dnešný hrad vznikol v 11. storočí ako pohraničná pevnosť, ktorej úlohou bolo strážiť dôležité vážske brody a karpatské priesmyky. Cez ne prechádzali významné obchodné cesty. V ďalších storočiach sa stal sídlom pohraničného komitátu, kráľovskej a neskôr šľachtickej župy. Najznámejším panovníkom a majiteľom hradu bol Matúš Čák Trenčiansky, nazývaný aj „pánom Váhu a Tatier“, ktorý ho získal do majetku koncom 13. storočia. Ovládol veľké územia a z hradu urobil centrum svojich rozsiahlych dŕžav s vlastným dvorom. Typickej siluete hradu dodnes dominuje Matúšova veža. Po Matúšovej smrti patril hrad až do konca 15. storočia uhorskému panovníkovi. Koncom 15. storočia získal hrad spolu s mestom Štefan Zápoľský a začal s rozsiahlymi prestavbami. V rokoch 1540 - 1560 prebiehalo rozšírenie a obnova rozsiahleho opevnenia. Zmenil sa aj vzhľad hradu, vysoké gotické strechy boli nahradené renesančnými atikami s lastovičiami chvostmi. V roku 1790 sa v meste rozšíril požiar, ktorý zachvátil aj hrad a spôsobil na ňom rozsiahle škody. V polovici 19. storočia boli zakonzervované poškodené objekty, čím sa zabezpečila ich ochrana pred ďalším rozpadom. Od konca 50-tych rokov 20. storočia sa na hrade uskutočňujú práce smerujúce k jeho obnove a opätovnému využívaniu jednotlivých objektov pre rôzne muzeálne a kultúrno-spoločenské účely. Hrad je celoročne otvorený a láka turistov a návštevníkov okrem svojich expozícií aj formou rôznych zážitkových a tematických podujatí.

Ako k Trenčianskemu hradu: Vybudovaná cyklotrasa Vás dovedie k železničnému mostu, odtiaľ už je cykloznačenie, ktoré vedie k hlavnému vstupu na Trenčiansky hrad, dostanete sa tam po 1,2 km alebo k Južnému opevneniu Trenčianskeho hradu, ktoré je vzdialené približne 5,5 km.

ZAMAROVCE

Villa Samar je pôvodné meno obce Zamarovce. V písomných prameňoch sa po prvýkrát spomína v roku 1208, keď nitriansky župan Tomáš vymedzoval chotárne hranice. Podľa legendy, kráľ povýšil do šľachtického stavu prapredka rodu Zamarovských, pretože so svojimi somármi pomohol kráľovi a jeho sprievodu uniknúť pred Tatármi. Za to bol štedro odmenený, kráľ mu daroval kus zeme okolo Váhu. Zamarovskí patrili medzi najstaršie miestne nobilitované rody. Jeho členovia slúžili v rôznych župných inštitúciách a úradoch mesta Trenčín. Príslušníci tejto rodiny nebývali iba v Zamarovciach, ale nájdeme ich aj v mnohých iných obciach na Považí. V 18. storočí sa väčšina Zamarovských majetku dostala do vlastníctva jezuitov a aj niektorí členovia rodiny vstúpili do tohto rádu. Florian Zamarovský postavil v obci klasicistickú kúriu, v ktorej jeho syn Štefan zriadil rozsiahlu knižnicu. Posledným mužským potomkom tejto línie bol Jozef Zamarovský (1882-1957), bankový úradník, hospodár a záložný nadporučík 71. pešieho pluku. S plukom bojoval na Piave a vyznamenali ho vojenským záslužným krížom s vojnovou dekoráciou. Pochovaný je v rodinnej hrobke na miestnom cintoríne. V obci Zamarovce sa narodili a bývali viaceré významné osobnosti. Okrem členov rodiny Zamarovských/Zamarócí, ktorí zastávali významné posty (právnici, podnikatelia, tabulárni sudcovia), to bol aj vynikajúci filozof, pedagóg a historik Pavol Hičolt (1701-1752). Pred odchodom do USA žil v obci Alexander Liška (1883-1941), zlatokop, cestopisec a lekár, po ktorom je v obci pomenovaná ulica. Známym spisovateľom Vojtech Zamarovský pochádzal z vedľajšej línie rodiny, ktorá nemala majetkové väzby na Zamarovce. Jeho otec Štefan sa narodil v Madočanoch na Liptove.

Zdroj: obec Zamarovce

Vojtech Zamarovský sa narodil 5. októbra 1919 a zomrel 26. júla 2006 v Prahe. Pochovaný je na cintoríne v Souticiach, okres Benešov, Česko. Je autorom literatúry faktu, prekladateľ, popularizátor histórie a archeológie starovekých civilizácií. Narodil sa v rodine otca Štefana Zamarovského a matky Margity, rodenej Hrabovskej. Otec bol kominárskym majstrom, podnikateľom (vlastnil kominársku firmu, pílu, obchod s drevom, koksom a tehelňu) a predsedom Okresného živnostenského spoločenstva v Trenčíne, matka pochádzala z krajčírkej rodiny. V Zamarovciach prežil čas svojho detstva. Bol doktorom práv a vyštudoval aj ekonómiu. Výbornú znalosť jazykov zúročil pri svojej rozsiahlej literárnej činnosti.

Zamyslenie Vojtecha Zamarovského: „Jedna z vecí, ktoré ma fascinovali, bol rímsky nápis na trenčianskej hradnej skale. Otec ma k nemu priviedol hneď ako som vedel čítať. Postupne som si uvedomil tú hĺbku dejín v Trenčíne a začal som študovať. Došiel som až k tomu, že naši učitelia boli Rimania a tí mali ešte učiteľov Grékov, ktorí mali za sebou ešte staršie národy: Babylončanov, Asýřčanov, Egypťanov, Sumerov a tak som sa dostal až k nim.“

Trenčín v druhej polovici 17. storočia (zdroj: www.hungaricana.hu)

Trenčín cca v roku 1860

Trenčín okolo roku 1889

Viete, že ...

Rodný dom Vojtecha Zamarovského sa nachádza v Trenčíne a nájdete ho cestou po Matúšovej ulici, smerom na Trenčiansky hrad. Je na ňom pamätná tabuľa. Vo vnútri je zriadená pamätná izba, ktorá pripomína život a dielo významného autora literatúry faktu, venujúcej sa najstarším dejinám ľudstva.

Zámok Zamarovských

Kaštieľ po oprave fasády v roku 2005-2006

Kaštieľ – celkový záber v roku 1930

Obec Zamarovce

Cyklotrasa „Na bicykli po stopách histórie“ je vybudovaná prevažne na vodo hospodárskych objektoch, preto je potrebné dodržiavať : ZÁSADY POHYBU CYKLISTOV A CHODCOV NA VODOHOSPODÁRSKYCH OBJEKTOCH

Primárnou – hlavnou funkciou vodo hospodárskych stavieb, zariadení, vodných tokov a kanálov (ďalej len vodo hospodárske objekty) vrátane ich pobrežných pozemkov je zabezpečenie ochrany územia pred povodňami a iné vodo hospodárske funkcie plniace verejno – prospešné účely, ktoré nesmú byť znemožňované ani obmedzované pri ich sekundárnom využívaní na športovo – rekreačné účely.

1. Pohyb po sprístupnených častiach vodo hospodárskych objektov a ich pobrežných pozemkoch je na vlastné riziko všetkých cyklistov a chodcov (ďalej len návštevníkov). Správca vodo hospodárskych objektov nezodpovedá za vzniknuté škody na majetku návštevníkov ani za ujmy na zdraví.
2. Pri vyhlásení alebo vzniku povodňovej aktivity je zakázaný pohyb a jazda po vodo hospodárskych objektoch a v medzihrádzovom priestore. V prípade nedodržania tohto zákazu správca toku nezodpovedá za vzniknuté škody na majetku a ani za ujmy na zdraví.
3. Správca vodo hospodárskych objektov vykonáva vo vlastnej réžii alebo subdodávateľsky pravidelnú a nepravidelnú údržbu vodo hospodárskych objektov v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Návštevníci sú povinní pri pohybe na vodo hospodárskych objektoch a ich pobrežných pozemkoch rešpektovať pokyny pracovníkov SVP, š.p., OZ Piešťany a dbať o vlastnú bezpečnosť ako aj o bezpečnosť ostatných návštevníkov.
4. Pri pohybe cyklistov a chodcov platia zásady cestnej premávky, pričom za chodcov sa považujú aj ľudia pohybujúci sa na korčuliach, skejtborde alebo inom obdobnom športovom vybavení. Pre pohyb chodcov je vyčlenený dopravný pruh s piktogramom chodca, ktorý je od pruhov pre cyklistov oddelený súvislou deliacou čiarou. Pre cyklistov sú určené dve protismerné pruhy oddelené prerušovanou deliacou čiarou, ktoré sú označené piktogramom bicykla so smerovou šípku.
5. Poškodzovanie objektov a zariadení prislúchajúcich k vodo hospodárskym objektom vrátane ochranného trávnatého porastu je zakázané (zákaz kladenia ohňa).
6. Manipulácia s technologickými zariadeniami na vodo hospodárskych objektoch cudzími osobami je nepripustná.
7. Vykonávať činnosti, ktorými by mohlo dôjsť k znečisteniu povrchových a podzemných vôd je zakázané.
8. Odpadky patria do koša, nie na zem, ani do vody! Pozorovacie sondy a šachty slúžia pre účely monitoringu vodného diela. Ich poškodzovanie, upchatie odpadkami alebo odcudzenie ich častí je trestné!
9. Návštevníci sú povinní rešpektovať a uprednostniť pohyb mechanizácie SVP, š.p. a VV, š.p. po vodo hospodárskych objektoch ako aj po pobrežných pozemkoch.
10. Porušenie predpisov na úseku vodného hospodárstva a životného prostredia bude riešené sankčným postihom v zmysle platnej legislatívy!

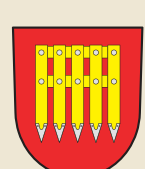
JAZDITE BEZPEČNE A OHLADUPLNE VOČI OSTATNÝMI!

Tento infopanel pripravili: Trenčiansky samosprávny kraj

a Město Brumov-Bylnice

s podporou Krajskej organizácie cestovného ruchu

